

Sosiaali- ja terveysministeriö

12.10.2015

PL 33 00023 Valtioneuvosto

STM 039:00/2015

**HAMMASLÄÄKÄRILIITON LAUSUNTO LUONNOKSESTA
HALLITUKSEN ESITYKSEKSI LAEIKSI SAIRAU SVAKUUTUSLAIN MUUTTAMISESTA JA
VÄLIAIKAISESTA MUUTTAMISESTA, SAIRAU SVAKUUTUSLAIN MUUTTAMISESTA
ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA SEKÄ APTEEKIMAKSUSTA ANNETUN LAIN 2 §:N
VÄLIAIKAISESTA MUUTTAMISESTA**

Hammaslääkäriliitto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto otsikossa mainitussa asiassa. Rajaamme lausuntomme koskemaan alamme kannalta keskeisen tärkeää osaa.

Ehdotuksessa esitetään 40 miljoonan leikkauksia hammashoidon Kela-korvauksiin vuonna 2016. Leikkaus on kaksinkertainen verrattuna hallitusohjelmassa alun perin sovittuun 20 miljoonaan. Mikäli ehdotus toteutuu, merkitsee se – kuluvan vuoden alussa tehty leikkaus mukaan lukien – hammashoidon Kela-korvausten leikkausta yli 50 %:lla. Korvaustaso laskisi arviolta vuoden 2014 31 prosentista ja kuluvan vuoden 24 prosentista 15 prosenttiin.

On erikoista, että valmistelussa tunnutaan näkevän sairaanhoidon Kela-korvaukset jonkinlaisena ylimääräisenä etuutena, joka voidaan poistaa ilman erityisiä haittavaikutuksia. Pakollisen vakuutuksen maksuja kerätään kaikilta työtätekevilta, ja etujen piirissä ovat kaikki kansalaiset. Tämän periaatteen mureneminen merkitsisi myös veronmaksuhalukkuuden rapautumista ja siirtymistä kohti yksityisiä vakuutuksia ja markkinalähtöistä toimintaa. Kelakorvausten etuna on ollut myös se, että se mahdollistaa palvelujen tuottamisen myös pienelle yritykselle ja ammatinharjoittajalle.

Suun terveydenhoitopalveluja annetaan niin terveyskeskuksissa kuin yksityisvastaanotoilla. Kunnallinen ja sairausvakuutuslain mukaan korvattava yksityishammaslääkärin hoito on Suomessa kytketty lainsäädäntötasolla tiiviisti yhteen vuoden 2002 uudistuksessa. Suun terveydenhuollossa Kela-korvauksilla on suuri merkitys, koska terveyskeskusten kapasiteettia ei ole mitoitettu tuottamaan hoitopalveluja koko väestölle. Jos Kela-korvaus menetetään, puolet aikuisista eli vuosittain noin miljoona ihmistä maksaisi hoitonsa kokonaan itse. Sairausvakuutuskorvauksia maksetaan paljon ylempiin tuloluokkiin, mutta hammashoidon korvauksista kuitenkin lähes puolet maksetaan kolmeen alimpaan tuloviidennekseen kuuluville kansalaisille. Korvausten raju leikkaus johtaisi eriarvoisuuden lisääntymiseen, alimmilla sosiaaliluokilla on kuitenkin suurin suun sairauksien hoidon tarve.

Suunterveys on osa ihmisen yleisterveyttä, jonka ylläpitämiseen tarvitaan riittäviä ja toimivia suun terveydenhuollon palveluja. Esitetty leikkaus on uhka kansanterveydelle, koska hoitamattomina monilla suusairauksilla on merkittävät yhteydet moniin muihin yleisiin kansansairauksiin. Kun

Suomen Hammaslääkäriliitto
Finlands Tandläkarförbund

korvaus kutistuu hyvin pieneksi on selvää, että osa väestöstä ei hakeudu hoitoon ollenkaan ja osa hakeutuu hoitoon terveyskeskuksiin, joista monissa on ennestään pitkät jonot. Esimerkiksi Helsingin kaupunki ilmoitti kysynnän lisääntyneen vuoden 2015 alusta noin 24 prosenttia.

Hammaslääkäriliitto esittää, että suunniteltuja leikkauksia lievennetään ja lykätään muutamalla vuodella, jotta yksikanavaiseen rahoitusmalliin siirtyminen voidaan tehdä hallitusti.

Suomen Hammaslääkäriliitto ry

Sirpa Korhonen
puheenjohtaja

Matti Pöyry
toiminnanjohtaja